

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
МЕДИЧНІ СИМУЛЯЦІЇ (ПРАКТИКА)**

Спеціальність: **222 «Медицина»**
Освітньо-професійна програма: **Медицина**,
Код компонента в освітній програмі: **ОК 22**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **денна**
Рік навчання: **2**
Семестр(и): **IV (весняний)**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2025-2026**

Обсяг: **_0,7_ кредити ECTS (20 год.)**
Навчальні заняття: **практичні, заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **диф. залік**
Пререквізити: **Анатомія людини, Перша невідкладна допомога (практика), Фізіологія**

Кафедра/підрозділ: кафедра хірургії №4 вул. Краснодарська, 104, КНП МБЛ № 18 ХМР,

Керівник освітнього компонента: доцент Феськов Володимир Михайлович,
vm.fesko@knu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):

<https://distance.knu.edu.ua/course/index.php?categoryid=5930>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент «**Медичні симуляції**» належить до обов'язкових компонентів підготовки майбутніх лікарів і спрямований на формування у здобувачів освіти базових практичних умінь та навичок, необхідних для надання медичної допомоги, виконання маніпуляцій і процедур, дотримання етичних і деонтологічних принципів у клінічній практиці. Під час опанування освітнього компоненту відбувається ознайомлення з практичною частиною медицини, оволодіння технікою виконання медичних маніпуляцій, формування швидких та правильних реакцій при наданні допомоги хворим, розвиток професійного мислення, відповідальності та командної взаємодії. Програма передбачає відпрацювання лікувально-діагностичних маніпуляцій і невідкладних заходів, що входять до компетенції медичного персоналу: виконання перев'язок, зупинка кровотечі, катетеризація, промивання шлунку, проведення пункцій, тампонада ран, іммобілізація при травмах, серцево-легенева реанімація тощо. Засвоєння матеріалу базується на поєднанні теоретичної підготовки з відпрацюванням практичних дій у симуляційних умовах, максимально наближених до реальних клінічних ситуацій. Особлива увага приділяється відпрацюванню алгоритмів дій у невідкладних станах, безпеці пацієнта, командній роботі та комунікації в медичному середовищі.

МЕТА КУРСУ є: оволодіння систематизованими знаннями, практичними навичками та професійними вміннями, необхідними для виконання основних медичних маніпуляцій, відпрацювання алгоритмів дій у стандартних та невідкладних ситуаціях, формування клінічного мислення, відповідальності, комунікативних навичок і дотримання принципів медичної етики та деонтології.



РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- демонструвати володіння професійною етикою, деонтологічними принципами, міжпрофесійною взаємодією та командною комунікацією;
- застосовувати набуті знання під час відпрацювання маніпуляцій на симуляторах різного рівня складності;
- виконувати вимірювання життєвих показників пацієнта (АТ, пульс, ЧДР, SpO₂, температура тіла);
- виконувати внутрішньом'язові, підшкірні, внутрішньовенні ін'єкції на тренажерах;
- здійснювати катетеризацію периферичних вен, сечового міхура, постановку назогастрального зонда;
- виконувати перев'язки різних типів ран, накладати пов'язки та джгути при зовнішніх кровотечах;
- проводити серцево-легеневу реанімацію (СЛР) згідно з сучасними протоколами;
- надавати невідкладну допомогу при травмах, шоках, кровотечах, гострих порушеннях дихання;
- виконувати основні прийоми іммобілізації при переломах кінцівок;
- організовувати безпечне симуляційне середовище для навчання;
- застосовувати принципи критичного мислення під час відпрацювання клінічних сценаріїв;
- вести документацію симуляційного тренінгу, здійснювати самооцінку та рефлексію виконаних дій.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем практичних /лабораторних занять/ семінарів (10 год.):

1. Введення в медичні симуляції. Відпрацювання техніки обробки рук хірурга перед операцією; відпрацювання навичок обробки операційного поля.

Проведення лікувально-діагностичних маніпуляцій (катетеризація сечового міхура, промивання шлунку, постановка клізми, пальцеве дослідження прямої кишки, визначення групи крові хворого, діагностична пункція плевральної порожнини, конікотомія, накладення оклюзійної пов'язки при відкритому пневмотораксі, лапароцентез, перикардіоцентез).

2. Типові пов'язки на голову, шию, груди, черевну порожнину, промежину, кінцівки. Накладення коміра Шанцю, накладення працевидної пов'язки, укладання турнікету «САТ». Транспортна іммобілізація при переломах нижніх та верхніх кінцівок. Накладення шкірних швів. Зняття шкірних швів.

3 Диференційований залік

Перелік тем самостійної роботи студента (10 год.)

1. Методика виконання лікувально-діагностичних маніпуляцій (катетеризація сечового міхура, промивання шлунку, постановка клізми, пальцеве дослідження прямої кишки, визначення групи крові хворого, діагностична пункція плевральної порожнини, конікотомія, накладення оклюзійної пов'язки при відкритому пневмотораксі, лапароцентез, перикардіоцентез).

2. Методика виконання пов'язки на голову, шию, груди, черевну порожнину, промежину, кінцівки. Накладення коміра Шанцю, накладення пращевидної пов'язки, укладання турнікету «САТ».

3 Підготовка до диференційованого заліку

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекції; практичні заняття, ділові ігри, доповіді студентів, моделювання проблемних ситуацій, вирішення ситуаційних та практичних завдань, а також самостійна робота здобувачів вищої освіти з інформаційними джерелами.

Протягом вивчення освітнього компоненту всі види діяльності здобувачів вищої освіти підлягають контролю, як поточному (на кожному занятті), так і підсумковому (під час контрольних заходів).

ОЦІНЮВАННЯ ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukcziyi-navchalnogo-proczesu/). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються протягом 24 год. Оцінки виставляються в електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД).**

Індивідуальні завдання (ІЗ) Індивідуальні завдання здобувача (далі – ІЗС) не є обов'язковим елементом, але при бажанні здобувача освіти може бути виконане і оцінюється в балах ECTS (не більше 10), які додаються до суми балів, набраних за поточну навчальну діяльність. На засіданні кафедри затверджено перелік індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних

оглядів з презентаціями з перевіркою на плагіат) з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні (не більше 10).

Підсумковий контроль. Умовою допуску до диф.заліку є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за диф.залік становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ + ДЗ$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізненні на лекцію або практичне заняття більше ніж на 5 хвилин здобувач(ка) освіти може бути не допущений(на) до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle
- *інші вимоги кафедри*

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базова

1. Симуляційне навчання в медицині: навчальний посібник / О. В. Яременко, О. В. Волосовець, О. О. Мороз. — Київ: ВД «Авіцена», 2020. — 240 с.

2. Загальний догляд за хворими: підручник / Касевич Н. М., Литвиненко В. І. — Київ: Видавництво «Медицина», 2021. — 450 с.
3. Симуляційна медицина. Досвід. Здобуття. Перспективи: практичний посібник / В. М. Запорожан, О. О. Тарабрін. — Суми: ПФ «Видавництво “Університетська книга”», 2022. — 240 с.
4. Lewis’s Medical Surgical Nursing, 12th Ed. / Mariann M. Harding, Jeffrey Kwong, Debra Hagler, Courtney Reinisch. — Elsevier, 2022. — 1824 с.
5. Brunner & Suddarth’s Textbook of Medical Surgical Nursing, 15th Ed. / Janice L. Hinkle, Kerry H. Cheever, Kristen J. Overbaugh. — Wolters Kluwer, 2021. — 2352 с.

Допоміжна

1. Симуляційні технології як спосіб сучасної медичної освіти / Т. О. Жукова. — Україна, 2020.
2. Симуляційне навчання: форми і методи практичної підготовки / Ю. М. Колесник. — Україна, 2023
3. The Comprehensive Textbook of Healthcare Simulation / Adam I. Levine, Samuel DeMaria Jr, Andrew D. Schwartz, Alan J. Sim. — Springer, 2023.
4. The Essential Handbook of Healthcare Simulation / Paul O’Connor, Angela O’Dea, Dara Byrne. — CRC Press, 2022.

Інформаційні ресурси

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов’язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ — Наказ ХНМУ № 305 від 27.08.2019. https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf?utm_source=chatgpt.com

Положення про організацію інклюзивного супроводу освітнього процесу у ХНМУ — затверджено у 2024 р. https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/polog_org_incl-suprov.pdf?utm_source=chatgpt.com

Положення про організацію інклюзивного навчання у ХНМУ — про організацію навчання здобувачів із особливими освітніми потребами. https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/proekt_polog_inkl_navch.pdf?utm_source=chatgpt.com

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/polog_ad.pdf?utm_source=chatgpt.com.

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики, управління конфліктами ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/pol_komis_ad.pdf?utm_source=chatgpt.com

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення здобувачами освіти окремих дисциплін понад обсяг навчального плану https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_poglyv_dysc.pdf?utm_source=chatgpt.com.

Зав. кафедри професор _____ (підпис) *Віталій МАКАРОВ*